

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Situația.

Sibiu, 29 Aprilie n.

Sâmbătă la orele 10 s'a prezentat domnul ministru-president, *Lukács László*, și cei doi miniștri noi ai sei, *Teleszky* și *Josipovich*, la Maiestatea Sa, pentru a depune jurământul de fidelitate. Cealaltă miniștri, fiind jurați, nu au pus jurământ nou. După terminarea acestui act, Maiestatea Sa a primit în audiență particulară pe toți miniștrii. A primit apoi în audiență de adio și pe domnul *Khuen Héderváry*, fostul ministru-president.

La ora unu d. a. domnul prim-ministru *Lukács* a mers de nou la palat, unde a ramas o oră întreagă, făcând raport amănunțit Maiestății Sale despre situația politică din țară. Maiestatea Sa a luat act cu aprobare despre cele comunicate, și a dat ministrului president ungar toate împuternicirile cerute.

Astăzi guvernul se prezintă în fața parlamentului. Domnul *Lukács* își va desvolta întregul seu program politic, asupra căruia discuția se va amâna până după ședințele delegațiilor, cari se încep mâine, în 30 Aprilie n., în Viena.

Se svonește, că dl *Lukács* a asigurat pe Maiestatea Sa, că va face tot posibilul, pentru a să ajungă la înțelegere cu opoziția în chestia reformelor electorale, spre a asigura astfel votarea legilor militare, și încă în timpul cel mai scurt posibil, până la mijlocul lui Maiu. Întâmplându-se însă totuși să nu succedă înțelegerea, guvernul a cerut și a primit autorizație de a *disolva dieta și a face alegeri noue*. Pentru nouele alegeri s'au și făcut deja toate pregătirile și comiții supremi au fost citați la Budapesta, pentru a da și a primi informațiile necesare, referitoare la alegerile nou electale.

Relievii false.

Cultul moaștelor, adorarea religioasă a relieviilor rămase pe urma sfinților, ale lui Isus Cristos și ale martirilor, s'a început prin veacul al patrulea. Creștinii începuseră să peregrineze, să aranjeze procesiuni la mormintele martirilor și se închinau moaștelor lor, convinși fiind despre puterea lor miraculoasă de vindecare. Cultul acesta a trecut apoi și asupra obiectelor legate de viața respectivului.

Biserica însăși a admis cultul moaștelor ca un factor de mare însemnătate pentru întărirea creștinilor în credința cea adevărată și ca îndemn puternic, pentru călăuzirea acestora pe căile faptelor bune, ca o pildă de viață adevărat creștinească.

Sinodul ecumenic VII din Niceea la anul 783 a și decretat obligator pentru fiecare biserică acest cult, zicând:

„.....Câte biserici s'au sfințit fără sfintele moaște ale Ucenicilor, poruncim ca să se facă punere de moaște întru inele cu obicinuita rugăciune, iar arhiereul care va sfinți biserici fără sfintele moaște, să se caterisească, ca unul care a călcat tradiția bisericească.”

Biserica noastră ortodoxă s'a și ținut strict numai de aceasta, până în zilele noastre, deoarece se vede, că precauțiunea unor oameni luminați a temut biserica de degenerare și n'a dat frâu liber cultului acestuia, cum a făcut de ex. biserica romană.

Luând adevărat acest cult proporții tot mai pronunțate în biserica catolică, în curând s'au ivit și abuzurile. În evul mediu începe negoțul moaștelor, dar mai ales negustoria cu relievi. Toate bisericile și mănăstirile se trudiau să-și câștige moaște și relievi, cât mai prețioase și mai

complete. Și de tendința aceasta s'a folosit speculația păcătoasă, care neavând controla necesară, a cutelat să profaneze însuși cultul și să-și bată joc de așezămintele dogmatice ale acestei biserici, inundând apusul pe bani scumpi cu cele mai îndrăznețe falsificări, pe cari credincioșii cucernici ai respectivelor biserici le adorați apoi ca moaște și relievi adevărate ale cutărui sfânt sau martir.

Pentru decretarea sfințeniei respectivelor moaște biserica catolică introdusese încă din vreme „aprobatio”, canonisarea moaștelor și a relieviilor, ba la 1689 se înființă o comisie anume spre acest scop „congregatio sacrarum reliquiarum”. Aceste însă n'au observat controla necesară și așa s'a întâmplat, că unul și același obiect, una și aceeași relievie, a fost aflată în două, trei, patru, ba și mai multe exemplare, ne mai putându-se constata, care este de fapt cea adevărată.

Degenerarea aceasta a îndemnat pe papa Pius X. să dea în 1903 o ordinațiune aspră, ca toate moaștele false din întreg cuprinsul bisericii catolice să fie nimicite.

Intrucât se va putea săvârși curățirea bisericii de aceste falsificări, e o chestie foarte problematică, de oarece ele sunt foarte multe: Franța, Italia și Belgia sunt inundate și în multe cazuri nu se va mai putea constata, care este relievia originală și adevărată.

Cultul moaștelor l-a studiat un francez cu numele Iean de Bonnefon, într-o carte apărută la 1903.

Acesta descopere o mulțime de moaște și relievi false, dovedind pe deplin adevărul celor zise mai sus.

Dăm aci o spicuire fugară din belșugul acestor falsificate.

Moaștele se împart în două grupe. Una o constituie trupurile întregi, sau părțile de trup, fărăme anatomice, și alta obiectele întrebui-

nite de martiri sau legate de diferitele momente din viața acelor.

Cu privire la cele dintâi observăm, că după ce Isus s'a înălțat la cer, iar pe fecioara Maria au ridicat-o acolo îngerii, moaștele lor n'au rămas în încăperile pământului, ca să le profaneze omenirea. Cu atât mai bogate sunt însă falsificatele sfinților.

Privitor la divinul Mântuitor speculația iezuitismului șovinist totuși nu s'a sfiit să atenteze la venerația și respectul ce-l datorește fiecare creștin Mântuitorului, și a promulgat de moaște sfinte și o rămășiță din corpul său, care există în nu mai puțin ca șapte exemplare, fiecare provăzută cu aprobație și împodobită cu indulgențe.

Exemplarele acestea se păstrează în: basilica din Lateran la Roma, Mănăstirea din Charroux, domul din Anvers și cel din Metz, biserica din Hildesheim, catedrala din Puy și la abatele de Coulombs dela Chartres în Franța.

Autorul mai sus amintit susține, că mai sunt încă cinci, — provăzute și acestea cu diplome de autenticitate și întărite cu bule papale.

Un italian cu numele Moreri le-a descoperit și le-a publicat într'un dicționar, la 1725. S'a pornit atunci o luptă aprigă între iezuiți și catolicii adevărați, care a degenerat până la cea mai murdară profanare a sfințeniei lui Isus.

Când unii interpelă pe papa Inocențiu III. în chestia aceasta el a răspuns: „E mai bine să lăsăm discuția aceasta în socoteala lui Dumnezeu, ca el să o rezolve!”

Ce privește rămășițele organice rămase dela fecioara Maria, ne spune Bonnefon, că 37 biserici păstrează în vase scumpe laptele Maicii Dului. Un alt scriitor, Rémusat, amintește și 12 peri de pe capul Maicii Dului, aduși din Orient de un ostaș al cruciatelor.

FOIȘOARĂ.

Misiunea episcopilor Gherasim Adamovici și Ioan Bob la curtea din Viena în 1792.

(Urmare) De Dr. Ioan Lupas.

Guvernatorul Transilvaniei G. Bánffy plecase la Viena încă din Octomvrie 1791. În aceeași lună trimiseră și Sașii pe unul dintre cei 3 deputați ai lor (Rosenfeld, Soterius și Tartler) pe cel mai activ și mai erudit, pe Ioan Tartler din Brașov, ca să intervină la curtea din Viena pentru modificarea acestor proiecte de legi, cari nu erau pe placul Sașilor.*) Totodată li s'a impus celor 3 membri sași ai deputației ex-mise din partea dietei la Viena, să dea deosebită atențiune cauzei românești, a cărei rezolvare favorabilă Sașii o considerau ca un pericol pentru ei.**)

Românii prevăzând felul mașter, cu care avea să fie tratată cauza lor în dieta din Cluj, aveau după cum s'a amintit mai sus, încă din vara anului 1791 planul de a trimite la Viena deputați în interesul cauzei. În epistola sa adresată din Sibiu, la 5 Iulie 1791, către mitropolitul Stratimirovici, episcopul Gherasim dă în această chestiune următoarele informațiuni: „Cât privește instanța poporului românesc înaintată Majestății Sale, a fost trimisă

aici la dietă și cetită. Pe urmă s'a dat unui profesor de istorie*) ca să se uite peste ea și să poată dovedi, că nu Românii sunt cei dintâi în Ardeal, ci Ungurii. Pentru aceasta Românii sporează să mai aducă dovezi, despre ceea ce ei nici că nu se îndoează. În vreme ce așteaptă dela curte răspuns împotriva Ungurilor se pregătesc să trimită și deputați în Viena, dacă nu li s'ar îngădui să țină o adunare, compusă din cler, militari, nemeși și din popor simplu, la care să-și poată arăta dovezile și gravaminele. Aici se vorbește mult, că Românii vor primi drepturile, cari le au Sașii“. Inaceeas epistolă adaugă Adamovici: „Cât privește mergerea (mea) în Viena, nu-i cu puțință, pentru că m'ar descrie, că eu sunt *capul răsvrătirii*, cum a pătit un calvin de aici, care a alcătuit Săcuilor o petiție pentru dietă**).

Până la sfârșitul anului 1791 Adamovici a reușit însă a învinge această temere și, înarmat cu plenipotența protopopilor săi și cu permisiunea monarhului, a plecat la Viena, în 19 Dec. 1791.

Nu știm, ce pregătiri va fi făcut episcopul Bob înainte de plecare, ce schimb de scrisori va fi fost între cei doi episcopi, nu cunoaștem nici timpul, când vor fi sosit în Viena și peripețiile unui drum atât de îndelungat și greu, în puterea ernei. Se vede însă, că amândoi au plecat deodată și au făcut împreună drumul acesta.

Atâta știm, că în 30 Martie 1792 ei înaintază împăratului Francisc II — Leopold II murise la 1 Martie ace-

laș an*) — un nou „Supplex libellus“, pe care îl subscriu împreună (arătând chiar prin subscrierea lor, că ei erau atunci în Viena) — astfel: „humillimi perpetuoque fideles subditi *Ioannes Bobb* m. p. Graeci Ritus unitorum, *Gerasimus Adamovics* m. p. Graeci Ritus unitorum in Transilvania Valachorum Episcopi in negotiis Nationis hic existentes“.

Acest al 2-lea „supplex libellus“ scris și înaintat monarhului de amândoi episcopi Românilor ardeleni este o călduroasă apărare a celui dintâi și, în același timp, o demnă răsfângere a tuturor afirmațiilor injurioase și nebazate, cu cari și-au împănat staturile ardeleni reprezentarea lor, înaintată la tron ca răspuns la binevoitorul rescript trimis de Leopold II din Florența, la 18 Maiu 1791, către dieta ardeleană.

La început reproduce pe scurt cuprinsul și postulatele din „Supplex Libellus Valachorum“, înaintat în Martie 1791 la tron, prin care se cerea restituirea națiunii române din Ardeal în toate drepturile cetățenești, de care s'a bucurat în vechime („in integrum restituere et ad usum omnium iurium regnicolarium reponere“). Arată apoi, că națiunea română și-a înaintat cererea sa la tron, fiindcă a știut, că efectul astorfel de cereri atârână de suprema autoritate regească și că se găsesc mai mulți indivizi din sinul națiunilor conlocuitoare, cari din considerația binelui public doresc foarte mult să i se redea națiunii române toate drepturile civile cetățenești („Petita haecce tanto maiori cum fiducia substraverat Augusto Throno Nationis supplicans, cum scive-

*) Fr. Teutsch: *Geschichte der Siebenbürger Sachsen für das sächsische Volk*; II. Band Hermannstadt 1907, pag. 368.

**) „Für das Sachsenland damals schon eine Lebensfrage“, ibidem pag. 358 și 360.

*) Probabil profesorul de istorie din Cluj: *Bolla Márton*. I. C. Eder, care a publicat „Supplex Libellus“ însoțit de „note istorice critice“ era director al școlii normale din Sibiu (cf. N. Densușean: *Revoluțiunea lui Horia București* 1884 pag. 25).

**) Dr. S. Dragomir I. c.

*) Cf. *protocolul dietei din 1792* pag. 20: „post brevem admodum morbum ex hac vita ad aeternam felicitatem, coelestemque gloriam evocatus“.

Aceste 12 fire de păr se păstrează în Rouen, Saint-Ouen, Le Bec și Canterbury. Li se atribuie o putere extraordinară de miraculoasă. Sfântul Anselm susținea, că firele acestea sunt în stare să miște pământul din țișini.

Mult mai bogate sunt falsificatele referitoare la ceilalți sfinți. Astfel capul lui Ioan Botezătorul există în cinci exemplare.

Creerul lui Ioan există în două exemplare, unul în Nogent și celălalt în Thiron.

Trupul lui Pilat există în două exemplare, în Chartres și Seclin, Sf. Andrei există în cinci exemplare complete, și încă un braț și un picior, martira Iuliana are treizeci de trupuri complete și separat încă trei capete, martira Agata are șase sâ-nuri etc.

Grupa a doua, care cuprinde diferite obiecte întrebuințate de sfinți, rămășițe din viața lor pământească ne îmbie tot caleidoscopul de mai sus.

Astfel la locul cel dintâi amintim relicviile legate de Isus Cristos. Crucea lui Isus există în mai multe exemplare, iar bucăți de lemn dintr'însa sunt cu sutele.

Episcopul Paulin din Nola justifică lucrul acesta foarte ușor: Crucea e sfântă, ea se poate despărți în nenumărate bucăți și totuși rămâne întreagă, o dovadă despre divinitatea ei. Prin urmare nimic mai ușor decât să admiți, că toate bucățile de lemn adunate de mulțime sunt de fapt din crucea originală.

Cununa de spini, — o compoziție de paie și fân, — fără spini, există completă la Paris și e atât de mare, încât îți intră până pe umeri. Spini separați foarte mari sunt în Franța numai 575 de bucăți.

Trestia lui Isus există în 7 exemplare, parte complete, parte bucăți. Trestii de acestea sunt și în Constantinopol, la muntele Tavor, Florența, Paris etc.

Haina și giulgiul sunt dăruite în sute de bucăți prin Franța și Italia.

Fecioara Maria încă își are contribuția: cingătoarea, care există în patru exemplare, în Constantinopol, Ierusalim, Paris și Florența. Mai există și câțiva pantofi de ai Maicii Dului, verificați de papa Clement VIII și câteva icoane, cari reprezintă tot pe fecioara Maria, despre cari tradiția falsă susține, că ar fi lucrute după natură, după însași Maica Dului.

Mai există o relievie interesantă din 1730. Călugărițele desproporă în

acel an pe martira Maria Margareta, iar din pravul trupului ei pregătire o turtă mare, din care împărțiau bucățele cucernicilor pelerini ca leac sigur vindecător. Se înțelege, că relievia aceasta existentă în bucăți nenumărate se plătia bine.

Conspectul acesta de falsificate l-am putea continua încă departe. Cele amintite sunt însă destul de convingătoare, că în biserica catolică cultul relicviilor a ajuns la o regretabilă degenerare. Biserica n'a exercitat controla necesară, ba de multe ori înșiși bisericii s'au dejosit la falsificarea obiectelor sfinte, pentru satisfacerea unor afaceri murdare. Și păcatul acesta s'a răsunat odată amar asupra bisericii catolice, prin reformațiune. Biserica a persistat însă și mai departe în păcat, iar răsunarea a doua poate să-i fie și mai fatală.

Biserica noastră ortodoxă a fost mult mai precaută. Ea a înțeles primejdia cultului liber al relicviilor și l-a redus în margini foarte strâmte și ceremonial foarte strict. De aceea cultul acesta în biserica noastră se reduce numai la cele câteva moaște de sfinți recunoscute din toate punctele de vedere ca veritabile. Față de relicvii peste tot biserica noastră a observat o justă temere de falsificate și astfel negoțul celor sfinte n'a putut prinde. Biserica noastră prin urmare a putut fi ferită de anomalia și destrăbălarea vârată în biserica catolică, mai ales din partea Francezilor.

Dr. Seb. Stanca.

Cămin studentesc în Budapesta.

Despre însemnata ședință a membrilor vechi ai societății academice „Petrul Maior”, ținută luni, sâmbăna trecut, în Budapesta, ședință, în care s'a decretat înființarea unui cămin studentesc în Budapesta, dăm următoarele amănunte:

Ședința s'a ținut la orele 11 în sala societății „Pester Lloyd”. Întâi a luat cuvântul președintele actual al societății „Petrul Maior”, dl Victor Groza, spunând, că azi este ziua faptelor mai mult de cât a vorbelor, de aceea, „noi tinerii, cari nu suntem să dăm tonul, ne pare bine că din partea bătrânilor se iau inițiative atât de laudabile”. D-șă roagă apoi pe dl Emanuel Ungurian, să ocupe locul președintelui.

La cuvântul dl Ungurian, în absența dlui Parteniu Cosma, spunând, că primește locul președintelui.

Serbările ce se organizează acuma — spune d-șă, — se refer la înaintarea culturală, care-și are locul său în organismul nostru. Amintim apoi de acei bărbai, cari acum 50 ani au înființat societatea, având de scop să contribuie la promovarea culturii noastre naționale.

Ioan Mihali din Maramureș, în 1863, împreună cu câțiva colegi, a redactat o

foaie românească, luând conducerea societății, și contribuind astfel la înaintarea noastră culturală și la dezvoltarea vieții sociale a Românilor.

Din garda veche eu, cu Hossu-Longhin, — spune dl Ungurian, — am continuat aceste tradiții. Mai târziu a venit dl Goldis, apoi Episcopul Miron Cristea, etc.

Din acest vechiu focar au ieșit acești bărbai, cari azi conduc viața politică și culturală a Românilor. Avem să mulțumim tuturor acelor, cari au susținut acest focar într'un mediu atât de strein.

Până la crearea altor instituțiuni de interes pentru scopurile noastre culturale, trebuie să apărăm această societate, a cărei viață trebuie să fie legată de viața noastră, oăci e chemată această societate să ne dea bărbai de elită culturală.

Domnul președinte dă apoi cuvântul dlui profesor universitar Dr. Iosif Popoviciu, pentru a-și desvolta conferința, pe care avea să o țină în ședința festivă contramandată.

Domnul Popoviciu a vorbit despre limba românească și însemnătatea ei.

Forța majoră, spunea d-șă, dorește să vorbească, și eu mă voi supune.

El bine să ne amintim de epoca în care s'a înființat soc. „Petrul Maior”.

Petrul Maior este un simbol, un reprezentant al idealogiei românești, pentru a păstra, a conserva, și a emancipa viața românească.

Rămâne să vorbesc despre steagul ce a legat pe membrii acestei societăți. Acest steag este limba. Limba a ținut piept tuturor curentelor străine. Soc. „Petrul Maior” în Budapesta era ca un seminar liber, unde băieții învățau limbe, unde s'au îndelungit cu conferințe, au scris nuvele, etc. Trebuie să năzuim să ne cunoaștem limba. Azi nu mei zicem: „Scrieți băieți românește”, ci zicem: „Vorbiți românește”. Limba e singurul mijloc prin care ne putem manifesta ca națiune. Societatea „Petrul Maior” întregeste golul instituțiilor culturale.

Face foarte bine societatea, când face abstracție de discuții politice. Cât timp va cultiva limba națiunii noastre, va trăi și națiunea, vor trăi și ei.

O evoluție frumoasă pe terenul literar, datorită societății este, că ne-a dat oameni ca Goga, Lupuș, Agărbiceanu.

După ce a trecut Gh. Lăzar dincolo, cu făclia aprinsă de Petru Maior, a ajuns făclia aceasta făclia redeșteptării neamului românesc. În viața fiecărei limbi e de mare însemnătate, ca poporul, care vorbește aceea limbă, să-și aibă cultura sa.

Și noi am avut norocul, că odată cu limba, să avem cultura noastră. Trebuie deci să ne ocupăm de dialectele limbii, acele linii de întregire, de formele de dezvoltare și manifestare a limbii.

Doina și basmele răsună din Marea Neagră până la marginea Istrii.

Câtă vreme națiunea noastră vorbește în limba ei, va dovedi și existența neamului nostru. Un rol foarte însemnat la conservarea limbii a avut biserica.

Încheie cu apelul către tinerime: cât timp veți umbra pe căile ce v'am arătat, veți face adevărată operă culturală. Feriți-vă de discuțiuni externe, de certe confesionale, de provincialisme. Nu vă lăsați a fi seduși de ispite îndolnice. Iubiți și vorbiți numai românește!

Conferențiarul a fost viu aclamat și aplaudat, iar președintele îi adresază cuvinte calde de mulțumire.

La cuvântul apoi dl Teodor Mihali, președintele clubului parlamentar al partidului național român, care spune următoarele: În frumosul program al serbărilor jubileare de sigur, că ședința de azi e una din cele mai însemnate momente. Ne puteți convinge de un adevăr constat de înaintașii noștri: Să fim uniți în eufete și în simțiri. Constat unirea aceasta între tineri și bătrâni, în preocuparea problemelor importante ale neamului nostru.

M'a mișcat gestul tânărului președinte al societății, când a oferit locul președintelui bătrânului Ungurian, fost președinte al societății. Într'un popor trebuie să fie o continuitate de luptă, să lege trecutul cu prezentul, prezentul cu viitorul. Pentru noi adunarea de azi a fost o înălțare, când am văzut că se unește trecutul cu prezentul. Toți suntem de acord, când e vorba de aducere de jertfe ou dragă inimă. Dorim ca planul măreț al lui „Petrul Maior” zămislit de sufletul său să se realizeze.

Vorbește apoi dl Emanuel Ungurian. D-șă spune, că acum ar fi bine să se treacă la adevăratul scop al ședinței, adică la întemeierea unui internat pentru studenții români din Budapesta.

Să aibă tineretul nostru un azil de trai cinstit. Venim aci cu mijloace restrânse, tineretul nostru este expus unei vieți mizerabile și demnitatea noastră ne poruncete să facem acest pas. Voim să ne consultăm și să dezbătem statutele. Ca oameni de încredere din Budapesta propun pe dl Dr. Iosif Gall, membru al oasei magnaților, și Dr. Vidrașcu. În zilele următoare se vor prezenta guvernului statutele pentru a lua cunoștință de ele.

Apoi vom căuta să adunăm sumele necesare pentru ridicarea acestui internat.

Vorbește dl V. Goldis și spune: Vreau să înălțur orice nedumerire, pentru a nu stânjeni acțiunea mare ce se începe azi. Mulți au spus, că e o imposibilitate, că să înființăm în Capitala Ungariei un internat pentru studenții români.

Acestora le amintesc, că acum câțiva ani societatea pentru fond de teatru român murise și ea în Budapesta, pentru a se trezi la viață nouă la Brașov. Și eri am avut mângăierea dulce a roadelor societății, prin concertul la care au debitat artiștii asținuți de această societate, și nu vor trece mulți ani, ca această societate să dea trupe de teatru, cari vor purta din sat în sat făclia aprinsă a culturii noastre.

Să mergem cu credința tare, ca să punem acum prima piatră. Aceasta nu va fi o operă priptă și nu trebuie să existe temeri și îndolii, trebuie să fim activi, să nu ezităm și să începem azi, când societatea „Petrul Maior” împlinește 50 de ani.

Azi catedrele de limba românească au mai mult rolul să întonece suflul Românilor. Societatea „Petrul Maior” are rolul deșteptării acestui suflet. Neamul nostru, care are posibilitatea de a crea atâtea bănoii, de sigur că în scurt timp cele 14 milioane de Români vor contribui ou toți pentru a se aduna cele 2 milioane necesare în acest scop.

Dl S. C. Pop propune, ca membrii pe viață ai societății să nu fie obligați a schita same prea mari, ca să se dea posibilitatea tuturor să-și dea obolul, cât de mic ar fi acela.

rit eorundem effectum a suprema duntaxat Autoritate Regia dependere et plura ex aliis Provinciae Nationibus individua ex consideratione Boni publici repositionem Nationis supplicantis ad usum omnium iurium civilium et regnicolarium anhelare“.)

Episcopii protestează contra expresiunilor vătămătoare, aruncate de staturi, și eternizate în reprezentăția lor către tron, la adresa poporului român și a preoților săi, afirmând că poporul român ar fi cel mai incult dintre toate națiunile Europei, iar preoții săi, lipsiți de orice învățătură, ar fi numai niște sfătuitori spre lucruri rele, spre hoții și fărâdelegi, ei înșiși pedepsiți în mai multe rânduri pentru furturi și talhării. La aceste injurii grosolane răspund acum cei doi episcopi în petiția lor, că datorită staturilor ar fi fost, să cerceteze, după ce le-ar fi trecut mânia, oare nu este adevărat proverbul, că poporul este pretutindeni același („inquire prius debebant, sedatis animi motibus, an non sit illud proverbium verum: plebs ubique eadem“.)

Iar cu privire la acuzațiile ridicate pe nedrept contra clerului român, episcopii spun, că nu pot înțelege, cum singuratic cazuri de crime săvârșite din partea vre-unui preot român au putut să îndemne pe compunătorii acelei reprezentații a așeza cea mai mare parte a clerului român în clasa sceleratilor. Ar fi trebuit să țină samă de împrejurarea, că nici clerul altor națiuni nu e lipsit de scelerati. Dar pentru aceasta clerul insultat în ședința publică a dietei își rezervă dreptul de a cere satisfacție la timpul său. („... qualiter vero exemplum fors unius, alteriusve scelerati eo inducere potuerit concinantes, ut majorem partem cleri ad classem sceleratorum collocaverint, concipi

haud potest; perpendere utique debuisset nec aliarum nationum clerum caruisse sceleratis; sed reservat sibi protestatus in publico Regnicolarum confluxu clerus satisfactionis jus suo tempore implorandae“.)

Spun mai departe episcopii, că s'ar fi aflat între cei prezenți la dietă mai mulți inși, cari au desaprobat aceste insulte grosolane, spunând, că în ce privește cultura, poporul maghiar se află pe aceeași treaptă cu cel român, și recunoscând, că însăși staturile sunt cauza inculturii poporului (deoarece mai curând și-au dat silința să impedece decât să promoveze cultura poporului). Aceiași membri ai dietei au fost de părere, că trebuiesc șterse din relația înaintată din partea staturilor la tron, astfel de invinuiri goale și necuviincioase, compromițătoare pentru însuș autorul lor. „Că în adevăr și într'u cât s'au șters invinuirile amintite — spun episcopii — noi subsemnații până acum nu putem ști, de oarece înzadar ne-am dat silința să obținem o copie corectă a acelei relațiuni“.

După această Introducere frumoasă revin la însuș cuprinsul relației staturilor, împărțind în 17 puncte toate afirmațiunile lipsite de temei și combatându-le pe rând una câte una.

O înșirare amănunțită a celor 17 puncte, între cari se găsec și argumentări asemănătoare celor din „Supplex Libellus” dela 1791, nu poate fi scopul nostru aici. De astădată ne mărginim a indica numai câteva specimen, spre a învedera felul de combatere a afirmațiunilor aruncate fără nici un temei din partea staturilor ardelenice.*)

*) Petiția întregă, împreună cu anexele ei, se va publica mai târziu în revista „Transilvania“

Despre cele cuprinse în I-ul „Supplex libellus” privitor la originea Românilor staturile susțin, că sunt simple aserțiuni, cari se pot răsfrânge prin o simplă negațiune. La aceasta episcopii răspund: „Să judece autorii relației către tron, dacă se poate numi aserțiune simplă ceea ce ne învață istoria, tradiția continuă, obiceiurile și limba poporului; dar firește ei au născocit un escelent mijloc de a declara această chestiune ca o simplă afirmare, de care să se poată scăpa, fără multă discuție, ca cu o singură lovitură, prin o simplă negațiune.“

Mai departe arată, că nu există lege despre națiuni „recepte”, ci numai despre religii „recepte”, explică în acelaș mod ca și I-ul „Supplex libellus Valachorum”, că religiile recepte sunt toate mai recente în Ardeal decât religia gr.-or., care fiind cea mai veche aci, a existat totdeauna și nu mai era necesitate a o decreta ca primită (receptă) prin un articol special de lege, cum s'a întâmplat cu religiile recepte în cursul secolului XVI. Arată că sub cele 3 națiuni ale Ardealului nu trebuie a se înțelege Nobilii, Săcuii și Sașii, ci Ungurii, Românii și Sașii, căci Nobililor și Săcuilor li se zice pe nedrept „națiune”. Atributul de Nobil nu indică națiunea, ci condițiunea socială a cuiva, iar cuvântul Săcuii nu denotă neam sau națiune, ci regiune („non denotat epithetum Nobilis nationem, sed conditionem individui, ad illam nationem pertinentis; nec nomen Siculus designat gentem vel nationem, sed regionem quam nationes vel individua, quibus illud tribuitur, incolunt“.)

(Va urma).

Di Iuliu Maniu propune, ca banii adunați să fie plasați în hârtii de valoare ale statului, depuse la societatea de asigurare.

Se dă cetire statutelor societății, înlocuite în mod privizoriu.

Statutele se votează.

Se face apoi alegerea comitetului și înscrierea membrilor. Comitetul societății pentru ridicarea unui internat în Buda-pesta pe seama studenților români se compune astfel: Președinte: Emanuil Ungurian, Vice-președinte: Dr. Alexandru Vaida-Voevod, Secretar: Dr. Titus Babeș, Casier: Dr. Gheorghe Bilasco. Membri în comitet: Dr. Iosif Gall, Gheorghe Pop de Băvești, Dr. Teodor Mihali, Part. Cosma, Ioan de Mihali, Dr. Ioan Mihu, Roman R. Ciorogariu, Anton de Mocsonyi, Coriolan Pap, Dr. Aurel Vlad, Dr. Iuliu Maniu.

S'au înscris cu suma de câte 2000 coroane, ca patroni, următorii: Em. Ungurian, Dr. G. Blăsoș, G. Pop de Băvești, Dr. Iosif Gall, Dr. Teodor Mihali, și Dr. Mihai A. Popoviciu. Ca membri fondatori (cu 400 cor.): Dr. Iuliu Maniu, Dr. Lud. Meheș, Dr. Titus Babeș, Dr. Aurel Cioban, Dr. Iosif Popoviciu, Dr. Isidor Pop, Dna Alma Pop n. Maior, Dr. Clăușan și Dna Aurelia Vulcan. Ca membri pe viață cu 200 cor: Dna Valeria de Herbay n. Papp (Viena) Colonel Silviu de Herbay (Viena). Dr. Ioan Selăgean (Baia-mare), Dr. Cirmos Alexandrescu, Dna Silvia dr. Boca (Deș), Dr. Iosif Boca, Dr. Vasile Chiroi, Nicolae Drugoș, Vasile Goldiș, Dr. Ioan de Mihali, Dr. St. C. Pop, Dr. Cornel Comanescu, Dr. Cornel Meszáros, Dr. Aurel Nyilvan, Veturia dr. Pop, Dr. Iulian Pop, Dr. Laurian Gherman, Roman R. Ciorogariu, Dr. Vas. Lucaș, Dimitrie Birăușiu, Ionel de Colbazi și Emil de Colbazi. Mai notăm, că dl. Dr. Ioan Mihu, mare proprietar, în Vinerea, a trimis societății „Petrul Maior” în preajma serbărilor jubileare suma de 2000 coroane.

NOUTĂȚI.

Mercuri, 1 Mai n. e zi de ră-paus pentru întreaga muncitorime, prin urmare nu se lucră nici în tipografia noastră. Numărul proximal ziarului nostru apare deci Vineri la orele obi-cu-nite.

Alegeri comunale în Viena. Luni s'au făcut alegeri comunale în Viena. Au fost de ales 21 consilieri, dintre cari în trecut erau 14 sociali creștini. Partidul social-creștin de astădată nu a putut învinge decât în 4 cerouri, iar în 8 cerouri candidații sei au ajuns în balotaj. La balotajul se-vârșit Joi apoi au mai învins în 7 cerouri. Față de trecut social-creștinii au deci o pierdere de trei mandate, probabil din vina — conducătorilor.

Ultima petiție. La înalta Curie se mai află o singură petiție neresolvată, din cele multe, date în contra alegerilor de depu-tați, și anume, petiția înaintată din partea Românilor în contra alegerii dela Orăștie. Curia se va pronunța în merit asupra a-cestei petițiuni în ședința din 21 Maiu nou curent.

În semn de recunoștință. Represen-tanța orașului Sibiu, în ședința sa din urmă, a hotărât să aducă mulțămiri pro-tocolare medicului primar dela spitalul ci-vil, dlui Dr. Wilhelm Otto, cu prilejul ani-versării de 25 de ani, de când numitul doctor se află în serviciul spitalului sibian. Hotărârea este întâmpinată cu simpatii în toate cerourile orașului nostru.

Școlari în călătorie. Tinerimea dela școala română din Viștea-de-jos, 45 de elevi și eleve, sub conducerea învățătorilor, a fost ieri și alaltăieri în orașul nostru și a vizitat lucrurile vrednice de văzut. De aici a plecat la Brașov.

Tainele unui palat regal. Cu prilejul lucrărilor de canalizare din Belgradul sâr-besc, s'a descoperit un coridor secret, care duce dela palatul regal până la fortăreața Belgradului. Coridorul care e clădit cât se poate de solid, a avut un rol și la uol-derea părechei regale sârbești. Conjurații, negăsind repede pe Alexandru și pe Drage, crezuseră că au dispărut în tunelul secret; s'a dovedit însă că intrarea în coridorul tunel era astupată cu zid. Astuparea s'a făcut la porunca regelui Milar, care se te-mea că militarii conjurați ar putea pătrunde dela fortăreață prin tunel deadreptul în palatul regal. Tunelul are să fie în curând demolat.

Invitare. Intelectualii din loc și comitat sunt invitați la o întrunire pe Joi, 2 Maiu, seara la orele 8 în restaurantul Brote. Biroul clubului municipal.

Arhiduce la un concurs de automobile. Se anunță din Viena, că arhiducele Carol Francis Iosif a avizat clubul austriac de automobile, că va lua parte la concursul internațional alpin, ce se va ține din 16 până 23 Iunie. E primul caz, când mem-brul unei familii domnitoare participă la un concurs de automobile.

Dreptul electoral al femeilor. Din Pe-tersburg se știe, cu 40 de deputați ai dumei au făcut o propunere în interesul dreptului electoral al femeilor în Rusia. Consiliul de miniștri a respins propunerea; — înviorile și ideile radicale își vor face drumul cu toate acestea și în împărăția absolutistică a țarului.

Numirile oficiale de localități. Mini-strul de interne unger a statuit numirile oficiale de localități pentru comitatul Si-biului. Comunele cele mai multe își pă-s-trescă numirea oficială de până acum. Schimbări s'au făcut la următoarele co-mune: Sebeșul de jos (Öltöskébes), Bo-ita (Bojeza), Sebeșul pe sus (Öltöskébes), Racovita (Oltaköves), Rusciuri (Orosz-estü), Cacova lângă Sebeș (Sebeskákova), Căpâlna (Sebeskápola), Laz (Sebesláz), Galeș (Szabengalos), Cacova lângă Săliște (Sebeskákova), Tilișca (Tilliske), Răcea (Sebenrécs), Fofeldea (Hófid), Săcădate (Oltzakád). Intrebuintarea numirilor ofi-ciale e obligatorie numai pentru autori-tățile publice.

Trageri la țintă. Trupele din garni-zoana Sibului vor face exerciții de tra-gere la țintă, pe șesul dela Poplaca, în zilele următoare: 2, 9, 13, 15, 18, 20, 23, 29 și 30 Mai, după aceea în 1, 5 și 8 Iu-nie n. a. c. Trezirea prin locul primej-duit este oprită în zilele amintite începând dela orele 6 dimineața până la 1 și jumă-tate după amiază.

Școli închise. Izbuoind epidemia de vârsat în Arad, toate școlile acestui oraș s'au închis, iar tinerimea școlară a fost revaccinată.

Eroii văzduhului. Asistentul Wolff dela institutul meteorologic din Potsdam, însoțit de un medic militar, s'a întâlnit Marți cu balonul și a ajuns nouă mii de metri înăl-țime, stabilind un nou record.

Mormânt pe vecie. O propunere, care privește cercetarea severă a ruinelor ră-mase pe urma vaporului uriaș *Titanic*, a fost înaintată senatului american. Din acest prilej s'a făcut măsurătoare exactă cu pri-vire la adâncimea mării, pe locul unde s'a întâmplat catastrofa. S'a aflat, că apa are acolo o adâncime de 3300 metri: în afun-zimea aceasta enormă își odihnește vaporul *Titanic* ostenelele primei sale călătorii. A-păsarea apei este atât de grozavă la o a-semenea adâncime, încât nu poate fi vorbă că vasul s'a scos la lumină. Cufundă-torii se luptă cu mari primejdii chiar și la o adâncime de 60—70 metri. Numai o putere supra omenească ar mai putea să scoată la suprafață rămășițele *Titanicului* din fundul întunecos al oceanului.

Schimbări în mersul trenurilor. Cu 1 Mai a. c. se fac unele schimbări în mer-sul trenurilor pe căile noastre ferate. Schimbările mai însemnate sunt: Trenul care pleacă din Vinț la 7.40 dim, sosește în Sibiu la 11.39; trenul dela 5.10 d. e. din Vinț sosește seara la 9.3. Din Sibiu pleacă la 7.35 dim. și la 4.51 d. e. spre Vinț, unde sosește la 11.14 n. d. a. și la 8.30 seara. Pe linia aceasta va circula un nou tren, care pleacă din Sibiu la 10.35 n. d. a. și sosește în Vinț la 2.25 d. a.; de acolo se întoarce la 12.35 d. a. și ajunge la Si-biu la 4.29 d. a. Trenul dintre Sibiu și Cuntă se sistează. Din Copsa mică pleacă la 7.10 seara, sosește în Sibiu la 8.40. Trenurile de băi la Oana vor circula cu ziua de 15 Mai, ca și în anul trecut.

Mulțămită. Ioan Ticoșar, morar și soția sa Maria Neșgoe, au dăruit 200 co-roane, Vasile Timariu și soția sa Para-obiya Cristea 100 coroane și Alexe Cozma Boricianu și soția sa Reveica Barbu 100 coroane, — punând astfel bază fiecare la un fond pe seama sf. noastre biserici. Viu a le expina în numele com. bis. sincere mulțămite. Intorsura Buzului, 1912, luna Aprilie. George Neagoviciu Negoescu, paroh gr.-or. rom.

Sanatoriul din Avrî și Colonia de copii din Ocna (Sibiului). Atragem și în esten-tețuinea celor interesați asupra acestor două instituțiuni salutare, susținute și din contribuții românești. Reflectanți să-și trimită cererile lor pe adresa medicului comitatens. Pot reflecta numai locuitorii din comitatul Sibiului.

Telefon fără sârmă. Din Berlin se vestește, că un profesor dela Darmstadt ar fi inventat telefonul fără sârmă. Apa-ratul, care produce curentul electric, are o înălțime numai de o jumătate de metru și îl poate transporta un singur om.

Țara cea mai bogată. Edmond Théy știe în cartea sa *La fortune republique de la France*, că averea națiunii franceze face 287 miliarde de franci, și astfel de fiecare cap francez se vin 7314 franci. Cu toată bogăția aceasta proletariatul în Franța este foarte dezvoltat; banul francez, ca și banul în general, are tendința de a se aduna în mare cantitate cu deosebire în mâna singuraticilor. Prin urmare cele 7314 franci, socotite de Théy pentru fiecare cetățean francez, sunt cifre frumoase — pe hârtie. Clasa mijlocie a sărăcit; ea nu mai alățește miezul poporului, nici în Franța, nici în alte țări.

Dela magistrat. Listele alegătorilor distali sibiieni pe anul 1913 sunt espuse spre privire publică în oficiul de espedi-tură al orașului Sibiu, din 5 până la 25 Maiu n. c. în toate zilele, dela 8—12 și dela 2—6, și în orele de după amiază pot fi și copiate. Reclamări se pot înainta în scris din 5 până la 25 Maiu, iar observări a-supra reclamațiunilor se pot face din 16 până la 25 Maiu.

Mulțămită. Ilie Vlad, bătrânul eșonom și poporan gr.-ort. în Vorumlos, a pro-curat la 10 Aprilie nou a. dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu cărțile la sfânta biserică gr.-ort. din loc, toate cu litere la-tine ediție nouă în preț de 283 cor. și 90 fil., înlocuind acestea pe cele cu litere cirile, spre înlesnirea generațiunei tinere în cetire, și cântările bisericești, după cum a fost dorința fiului său Ioan Vlad, sosit dela America, și adormit în Domnul în luna Martie a. c. Drept mulțămire întreg poporul dorește repositului odihnei lină. „In veci pomenirea lui!” Vorumlos, 14 A-prilie nou 1912. Ilie Tărbilă, paroh.

Coeducația. Doamna Florence Keys, profesoară la o universitate americană, a ținut zilele acestea în Berlin o prelegere, în care a tratat despre educația din șco-lile americane și mai ales despre folosul coeducației. Instrucția publică în Statele unite se face în trei feluri de școli. Sunt școli primare, cu opt clase, cercetate de copii în etate de 6—14 ani; urmează apoi șco-lile secundare, care au patru clase; în sfârșit universitățile. În institutelor primare elevii și elevele primesc instrucțiunea în comun; același lucru se întâmplă aproape în toate școlile secundare, — abia în 13 state (din 49) se găsesc școli separate pen-tru băieți și pentru fete. În școlile secun-dare se înscriu mai multe fete, decât băieți; aici în Statele unite băieții își aleg de ti-neri cariera comercială, pe când fetele se pregătesc pentru a fi învățătoare și pro-fesoare. Coeducația este admisă și la un-versitate. America are 602 universități, din-tre care numai 89 sunt ale statului, toate celelalte sunt susținute de particulari.

La fondul Victor și Eugenia Tordășian pentru înzestrarea fetelor sărace al Reu-niunii meseriașilor sibiieni, au mai dăruit: Victor Cărbăban, notar (Mohu) soția sa Ana și copiii lor Eugenia, Victor, Ionel și Co-riolan, 1 cor, Moise Opiș, comerciant (Ar-meni) 1 cor., George Neamțu, Vasile Neagoi, Teodor Sărbu, inv., Nicolae Hadăr, Nic. Belascu și Mihail Belascu, membri în di-recțiunea Insoț. Raiffisen din Armeni și fie-care câte 20 bani; Ioan Iosif, directorul băncii „Cetatea” (Cohalm) 2 cor. Nic. Fle-șariu, comers. (Toarole), 40 bani, Ioan Comșa, inv., (Bruiu), 30 bani, Nicolae Vlad, inv., (Toarole), 20 bani; ear din prilejul onomasticeii oaselorului Florea Cruoță: Stefan Dusa, notar, soția sa Maria, câte 20 bani, copiii lor Valeria și Stefan, câte 10 bani, Ioan Stanciu, zugrav de case 1 cor., G. Sășarman, pantofar, și soția sa Maria, câte 20 bani, copiii lor: Victoria și Traian câte 10 bani; G. Trifan, bibliotecar și soția sa Elena, câte 20 bani, familia oritorului Nic. Threl, 1 cor., Maria Greou, 40 bani, I. Imbarus, exped. „Tel. Rom.” și soția sa Maria, Nic. Stoica și soția sa Elena, Ilie Baciu și soția sa Frida, Nic. Bulea, instructor și soția sa Maria, câte 20 bani, Eugenia Imbarus, Victoria Savu, Cornelia Imbarus și Cornel Baciu câte 10 bani, Ioan Stelea, oritor (Săliște) 1 cor., G. Popones, 40 bani și familia Tordășian, 60 bani.

Mulțămită. Cu ocaziunea expozițiunii aranjate de doamna Maria Cosma în favo-rul „Reuniunii femeilor române din Si-biu” au mai binevoit a suprasolvi: Dl. I. F. Negruțiu (Blaj) 3 cor., doamna C. Bar-cianu 50 fileri, Vuleu, Vet. Stroia, Agapia Droc, câte 1 cor. 50 fil., Letitia Bolog, 50 fil., dñii St. Stroia 1 o r. 50 fileri, G. Dima (Brașov) 4 cor. 50 fil., Dr. Proștean (Lugos) 50 fil., Pantilie Ivan (Boian) 2 c., Nic. Hențiu 50 fil., Dr. En. Draia 9 cor. 50 fil., Dr. N. Comșa 9 cor. 50 fil., dnele Boiu 2 cor., Cristea (Ocna), Min. Brote, câte 50 fil., C. Muntean (Sibiu) 3 cor. 50 fil., dșoara Elena Petrasu 1 cor. 50 fil., Hahn, dna Mețianu, câte 50 fil., Tim. Po-poviciu 1 cor., Galaot. Șagău 20 coroane, Petrișor 1 cor., Brata 50 fil., I. Banciu 1 cor. 50 fil., dnele Mazzuchi 5 cor., Moldo-yan (Cristian) 1 cor. 50 fil., Bunea (S. du) 1 cor., Muntean (Agnita) 50 fil., căpitan Brăndușan 1 cor., I. Marinescu (Ucea-inf.) 5 cor., dna Covrig, dra S. Mallo, doamna Druhora (Boite), câte 50 fil., Eug. Goga 1 cor. 50 fil., Cat. A. Bărsescu 1 cor., Dr. Vas. Preda 4 cor. 50 fil., Victor Onițu 3 cor. 50 fil., Sociu (Sibiu), Suci, loc.-au-ditor, câte 50 fil., Cămpian 4 cor. 50 fil., A. Cosciuc 1 cor., Crăciun, ing. silv. 50 fil., dna Boiu 1 cor., I. Banciu 2 cor., V. Crișan (Fenlao) 1 cor., dna Sofia Crișan n. Florescu 1 cor. Tataror marinimoșilor donatori mulțămeste: Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu”.

Preot osândit. Tribunalul din Reggio di Calabria s'a ocupat cu procesul preo-tului italian Naso, care turnase în potirul sfințit otravă, cu scop de a omorâ pe supe-riorul său, Alba Nave. Acest din urmă, îndată ce a băut din potir, a amețit și a căzut pe treptele altarului, unde a și murit. Tribunalul a osândit pe Naso la temniță pe treizeci de ani.

Incendiu. Un mare foc s'a întâmplat săptămâna trecută în Sibotul din părțile Orăștiei. Au ars vreo 10 case și mai multe suri, cea mai mare parte acoperite cu paie. Păgubiții sunt români, dintre cari numai unii se asiguraseră împotriva focului.

Cărți și reviste.

Poezii populare din Bănat, partea III, Descântece adunate de E. Hodoș. Editura „Asociațiunii”, Sibiu 1912, Tipografia Arhidiecezană. — Un volum 73 de pag. Prețul 1 cor. Se găsește de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

„Români din America.” Interesantul studiu al domnului Ioan Poștea, preot gr. ort. român, despre „Români din America”, ti-părit în ziarul nostru, a apărut acum și în broșură separată și se poate comanda dela librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul 50 fil.

Candela nr. 4 din Aprilie 1912 ou-prinde: Discurs de inaugurare, de Dr. St. Șaghin. Exodul, de Dr. V. Tarnavski. Pastoralele episcopilor noștri, de Dr. L. Gherman. Conferență pastorală, de I. Tipa. Text rusesc. Comunicări. Cronică. Biblio-grafie.

Din despărț. „Asociațiunii”.

Convocare.

Nou înființatul despărțământ „Cin-cul-mare” al „Asociațiunii” pentru litera-tura română și cultura poporului român, constatător din comunele aparținătoare cer-cului pretorial „Nagysink” (Cincul-mare), își va ținea adunarea generală în 29 v. o. la 1 oară p. m. în sala școlii confesionale gr. or. din loc cu următorul

Program:

1. Cuvânt de deschidere.
 2. Raportul secretarului cu privire la diferitele rapoarte intrate la biroul despăr-tământului.
 3. Prelegere populară despre alcoholi-sm și urmările lui.
 4. Înscrierea de membri.
 5. Eventuale propuneri.
 6. Închiderea ședinței.
- Conducătorii, fruntașii și toți bine-voitorii poporului român din comunele amintite sunt poftiți a lua parte la a-dunare.

Cincul-mare, în 12 Aprilie 1912.

George Conta
preot. rom. ort. dir. desp.

Nicolau Nicoliciu
inv.-secretar.

Nr. 2693 Ep. 1912.

(111) 1-3

Concurs.

Pentru trebuințele Consistorului arhiepiscopale, în cursul anului 1912/13 să recere liferarea de 150 stânjini lemne de fag, neplutit, de prima calitate, care să fie așezate parte în Seminarium, parte în curtea din Str. Măcelarilor Nr. 45 în cursul lunilor Iulie și August a. c.

Ofertele să se adreseze în scris Consistorului arhiepiscopale până la 28 Iunie n. a. c.

Sibiu, 14/27 Aprilie 1912.

Consistorul arhiepiscopale.

Nr. 177/1912.

(109) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a III-a Trestia, protopresbiteratul Cetății de piatră să scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale.

Concurenții vor avea să înainteze rugărilor de concurs, instruite conform normelor în vigoare, la Preaven. Consistor Arhiepiscopale, în termenul deschis

Lăpușul-unguresc, 16 Martie 1912.

Oficiul protopresbiterat al Cetății de piatră, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasile Duma
protopresbiter.

Nr. 207/1912.

(107) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Peștera se scrie concurs cu termen de 30 zile dela datul publicării în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele cuprinse în coala B, despre întregirea venitului dela stat.

Concurenții au a-și înainta cererile în termenul deschis la oficiul protopopesc, și cu prealabilă încredințare din partea protopresbiterului a se prezenta cu 8 zile mai înainte de alegere în biserică pentru a cânta și cu-vânta, eventual celebra.

Brad, la 22/III. 1912.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al Zărandului în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Damian
protopresbiter.**Anunț de licitațiune.**

Pe baza planului și preliminarului de spese, aprobate de Preaveneratul Consistor Arhiepiscopale Nr. 3009/1912 Epitrop, prin aceasta se publică licitațiune minuendă, pentru a se da în întreprindere edificarea bisericii gr. or. rom. din Zsinna, protopopiatul Mercurei. Comitatul Szeben (Sibiu).

Licitațiunea se va ține la 29 Aprilie, (12 Maiu 1912) în edificiul școlii grănițerești din Zsinna la 11 oare a. m.

Prețul strigării este de 80.000 (Optzeci de mii) coroane, după care sumă licitanții au

a depune un vadiu de 10% în bani gata sau în hârtii de valoare.

Intreg materialul este dator al da anteprenorului.

Comuna parohială are 100 000 cărămădă gata, care se pune la dispoziția întreprinzătorului, dar numai dacă întreprinzătorul o cumpără dela comuna parohială.

Oferte închise, provăzute cu vadiul corespunzător și cu declarația, că oferentul cunoaște condițiunile și se supune lor, sunt a se depune până la începerea licitațiunei, la mâna prezidentului comitetului parohial.

Comitetul își rezervă dreptul, de a da lucrarea în întreprindere aceuia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul și condițiunile de licitațiune, se pot vedea la oficiul parohial din Zsinna, în oarele oficiale ori și când.

Licitanții pot fi numai persoane cualificate și probate în această meserie.

Zsinna, din ședința comitetului parohial ținută la 1/14 Aprilie 1912.

D. Panfiloiu
par. preș.Nicolau Vlad-Stezar
paroh, not. com. par.

Epitropia parohială:

Vasile Morariu, Const. Streulea, Ioan Prode.

Nr. 382/1912.

(108) 2-3

Am văzut:

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.**Cărbuni de Petroșeni, Cărbuni pentru fauri, Kox de gaz**

oferă trimiterea numai în vagon

Rudolf de Gardik, Sibiu,

(95) 3— biroul în edificiul sanatorului.

SALVATOR

Călcaie de gomă.

Marca lumii.

Neîntrecute în durabilitate!

(275) 39-52

Se află pretutindenea.

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul”,

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoi, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul”,

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455)

Material disponibil în altoi peste

41—

trei (3) milioane.

Școalele noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!**La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!**

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteti băieții la cursul practic de altoi!

VASILE BAN

Strada Oanei 7 * SIBIIU * Strada Faurului 16

în casa sa proprie

„La cizma roșie”

cel mai mare

Depozit de încălțăminte

pentru bărbați, femei și copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt și cu prețuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt și se schimbă cu altele.

(221) 25—

Trimitem ghete de probă și la locuință în orice timp.

Schimbare de domiciliu.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința On. public din loc și jur, că din **1 Aprilie st. n. a. c.** mi-am schimbat locuința în

strada Rosmarin Nr. 6

unde primesc tot felul de lucrări și anume: **zugrăvitul de case, spoitul fațadelor**, primesc **altaruri pentru aurit**, precum și **pietare de biserici** după stilul nou cu motive românești, orice fel de reparaturi, pe lângă prețuri **foarte moderate**.

Rugând sprijinul valoros al binevoitorului public român semnez:

Cu toată stima: **Ioan Stanciu**

zugrav de case,

Sibiu, strada Rosmarin Nr. 6

(103) 4-6

3½ Milioane coroane

poate câștiga fiecare, cumpărând următoarele lozuri:

1 Obligațiune de câștig cu premie convertită dela Banca Hipotecară Ungară.

1 Obligațiune de câștig cu premie dela prima Cassă de Păstrare Pestană d'n patrie și 2 lozuri Sanatorul Regina Elisabeta.

12 trageri anuale și anume:

5 Februarie, 25 Februarie, 1 Martie, 25 Aprilie, 5 Iunie, 25 Iunie, 1 Iulie, 25 August, 5 Octomvrie, 25 Octomvrie, 1 Noemvrie și în 27 Decemvrie.

CÂȘTIGURILE PRINCIPALE:

Coroane 1.000.000—, 500.000—, 400.000—, 300.000—, 2 câștiguri de 200.000—, 100.000— și 75.000—, etc.

Acestea 4 bucăți lozuri le vindem de prezent pe lângă:

48 rate lunare à 10 coroane.

După primirea ratei prime imediat trimitem cumpărătorului Lista legală de rate, în care este indicată Seria, Numărul și Litera lozurilor vândute, pe baza căreia Va participa respectivul la toate tragerile viitoare și eventualele câștiguri sunt în întregime ale lui. — După fiecare tragere controlăm punctual lozurile vândute de noi și eventualele câștiguri le vom aviza telegrafice și intrucât e posibil chiar și telefonice st. nostri cumpărători. — Rata primă e mai bine a ni se trimite prin mandat postal pe a cărui cupon trebuie indicată legibil și punctual adresa cumpărătorului. — Spre a ni se putea trimite ratele viitoare gratis, fără porto postal, trimitem fiecăru cu ocaziunea estradării Listei de rate și cecuri postale. — Toate eventualele câștiguri se esplătesc în bani gata la Cassa noastră.

Nici un moment să nu trăgănați cu comanda...

Noroc fără sfârșit și fără nici un risic!

Orice perdere este eschisă, numai și numai de câștig poate fi vorba. — Toate comandele sunt a se adresa către

Ústredná Banka Účastinný Spolok,
Budapesta, VI., Váci-körút. 31.

(110) 1-4